İDİL

MODÜLER GİYSİ AKSESUAR KOLEKSİYONU İLE KİŞİSEL STİL YARATIMI İÇİN BİR MODEL ÖNERİSİ

Ayşe FIÇICIOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Giyim Üretim Teknolojisi Programı,
ayse.ficicioglu@msgsu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7735-0429

Fıçıcıoğlu, Ayşe. "Modüler Giysi Aksesuar Koleksiyonu ile Kişisel Stil Yaratımı İçin Bir Model Önerisi". idil, 90 (2022 Şubat): s. 165–180. doi: 10.7816/idil-11-90-02

ÖZ

Günümüz sürdürülebilir ve hızlı moda anlayışında giyinme pratiğinde üretici ve kullanıcı açısından yeni yaklaşımlar önem kazanmaktadır. Bu tasarım araştırmasının amacı modüler olarak kullanılabilecek giysi aksesuar parçaları ile yenilikçi moda anlayışı yaratmaktır. Kullanıcı burada kendi seçimlerini de stil yaratmaya dahil ederek farklı tarzlar yaratmaya kendisi de dahil olabilir. Yaratıcı ve teknik geliştirme süreçleriyle birlikte keşfedilen teknik yaratım deneyimlerinin nihai olarak sonuçlandırıldığı bu proje çalışmasındaki aksesuar parçalar temel elbise üzerine farklı şekillerde monte edilebilmektedir. Deneyimsel ve uygulamaya dayalı olarak analiz edilen bu koleksiyon çalışması için temel bir elbise formu üzerine monte edilebilir ya da takılabilir 10 adet modüler aksesuar tasarlanmıştır. Aksesuarların çeşitliliği kişinin vücut yapı ve formuna, günlük moda anlayışına, kişisel ve sosyal yaşantısına uygunluğu açısından ele alınmıştır. Tasarım yaklaşımda sürdürülebilirlik ve stile dayalı giysi kombinelerine imkân tanıyan bu deneyimler ayrıca tasarımcı ve kullanıcı arasında yaratıcı keşiflere de imkân sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Modüler giyim, modüler aksesuar, kişisel stil, sürdürülebilir moda, koleksiyon

Makale Bilgisi:
Geliş: 22 Aralık 2021 *Düzeltme: 25 Ocak 2022* *Kabul: 5 Şubat 2022*

© 2022 idil. Bu makale Creative Commons Attribution (CC BY-NC-ND) 4.0 lisansı ile yayımlanmaktadır.

Giriş

Giyimin insanın sosyal ve ekonomik anlamda temel gerekliliğinin önemli bir parçası olması güncel yaşam alışkanlıkları ile paralellik göstermektedir. Günümüzde teknolojinin insan hayatında önemli bir yer edinmesi, pandemi koşulları ve ekonomik dengelerin değişmesi insanları daha kolay ulaşılabilir, ucuz ve pratik giyinme alışkanlıklarına yönlendirmiştir. Moda ürünlerinde üretim-tüketim döngüsü çemberinin birbirine bağımlı olduğu gerçeği ile yeni yapılanmalar da beraberinde gelmektedir. Kaliteli ve sürdürülebilir moda anlayışının da yaygınlaştığı günümüzde bireyselleşme ihtiyacı da hem moda üreticileri hem de tüketicileri içinde önemli bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda kendini öne çıkarma, benliğinin farkına varma, göze çarpmaya, ilgi çekmeye ve biricikliğine gereksinim duyan insanlar için bir araç olan moda, bireylerin bireyselliklerini dışa vurdukları bir faaliyet alanı olarak da işlev görmektedir (Simmel, 2003: 46).

Yeterli sayıda güvenli ve daha iyi benlik geliştiren kişiselleşmiş tüketiciler için moda pazarı onlara farklı şekilde ulaşma yolları bulmaktadır (Hilton, 2015:129). Bu anlamda firmaların moda da sürdürülebilirlik kavramı ile birlikte bireyselleşme ihtiyacını da karşılayan değişimleri yaratmaları gerekmektedir. Busch'un da belirttiği gibi "yaşayan moda" hareketlidir, potansiyele sahiptir ve saf hayatı temsil eder. Umulmadık bir patlama, olağandışı bir durum ve yaşam güçleriyle karşılaşma anı gibidir (Busch, 2017:47). Moda tasarımcılarının değişen koşullarda tüketim çılgınlığının yol açtığı gardıroplardaki trafiğini de azaltan yeni bir tavır ve yeni bir moda anlayışını benimsemesi gerekmektedir (Maraşlıgil, 2017).

Modanın temel niteliği, tören giysileri ve ulusal giysiler dışında sürekli değişkenlik göstermesidir. Moda ihtiyaçların güdümünde değil, toplumda ayrıcalıklı olmanın, terzilik sanatındaki yeniliklerin ve ekonomik düşüncelerin sürekli değişimi zorunlu kıldığı yerleşik bir sistemin güdümünde hayli karışık, hiç durmadan yenilenerek yol almaktadır (Mackenzie, 2017: 6). Modüler tasarım anlayışı yeni moda ve tasarım fikirleri yaratmada sahip olduğu çeşitlilik sayesinde oldukça etkili olabilecek bir yöntem olarak düşünülebilir. Çok işlevli tasarım konseptine entegre edilebilen modüler tasarım ile tasarımda daha fazla olasılık gerçekleştirebilir (Mi Li, Chen ve Wang, 2016:28).

Bu çalışmada giysi tasarım prensipleri doğrultusunda kumaş, malzeme ve konsept çerçevesinde çözümlemeye dayalı uygulamalar ile modüler bir aksesuar koleksiyonu oluşturma deneyimlenmesi amaçlanmıştır. Koleksiyon oluşumunda aksesuarın çeşitliliği, kişinin vücut yapısı ve formuna, sosyal kullanım alanı, günlük bağlamına ve kişiliğine uygunluğu açısından ele alınmıştır. Koleksiyon ana ve yardımcı malzemeler ekseninde teknik (yapısal) olarak kritize etme, değiştirme süreçlerinde kendini besleyerek tasarım sürecini etkilemiştir. Seçilen malzemeler ekseninde denemeler yapılarak elde edilen sonuçlar estetik ve teknik olarak yapısal bir gerçeklik kazandırılmıştır. Çalışma süresinde temel kalıp tekniklerinden yaratıcı deneyimsel çalışmaların yanında drapaj ve giysi üretim tekniklerinden kolaj uyarlanmaları ile model geliştirme yoluna da gidilmiştir. Daha az kumaş ve malzeme kullanılarak üretilen bu koleksiyon parçalarının aynı zamanda gardıropta daha az yer kaplaması, tüketim ve maliyet açısından sürdürülebilir moda anlayışı çerçevesinde sonuçları da elde edilmiştir. Farklı giysiler üzerinde de kullanılabilecek bu aksesuarların kişisel stil oluşturmak için referanslar içermesi de bu çalışmadan elde edilen diğer bir sonuç olarak ortaya çıkmıştır.

Giyside Aksesuar

Aksesuarlar giyimde hayatı kolaylaştırmak, desteklemek için icat edilmişlerdir. Zamanla giysiyi tamamlama, süsleme ve stil oluşturma gibi pratik gereksinimlerle estetik anlayışı da desteklemektedir. Hem kadınlar hem de erkekler tarafından şıklık ve statü göstergesi olarak kullanılan aksesuarlar çeşitli dönemlerde değişiklik göstergesi olarak da kullanılmıştır (Gürer, 2015: 23). Aksesuar vücut üzerine giyilen veya bir kişi tarafından taşınan bir nesne olmasına rağmen kullanıcıdan tamamen bağımsız parçalardır. İnsan vücudunun bu güçlü uzantısı olan bu parçalar birçok farklı türde olsa da genel anlamda şapka, çanta, ayakkabı ve mücevher gibi dört ana biçim ve nesnelerden oluşur (Lau,2014: 10). Aksesuarlar iyi bir giyim için çok önemlidir. Modanın küçük sözlüğünde Dior'" Kıyafetiniz için ne kadar az paranız varsa, aksesuarınıza o kadar özen göstermeniz gerekir. Bir frag ve farklı aksesuarlarla her zaman iyi bir görünüme sahip olabilirsiniz "(Dior, 2008: 8) diye belirtirken giysi de estetiği, bütünlüğü ve dengeyi sağlamada aksesuar seçiminin önemine de vurgu yapmaktadır. Aksesuar dış görünüşü şıklaştırabilir, değiştirebilir ya da tam tersi bir etki de yaratabilmektedir (Sorger ve Udale, 2013: 167).

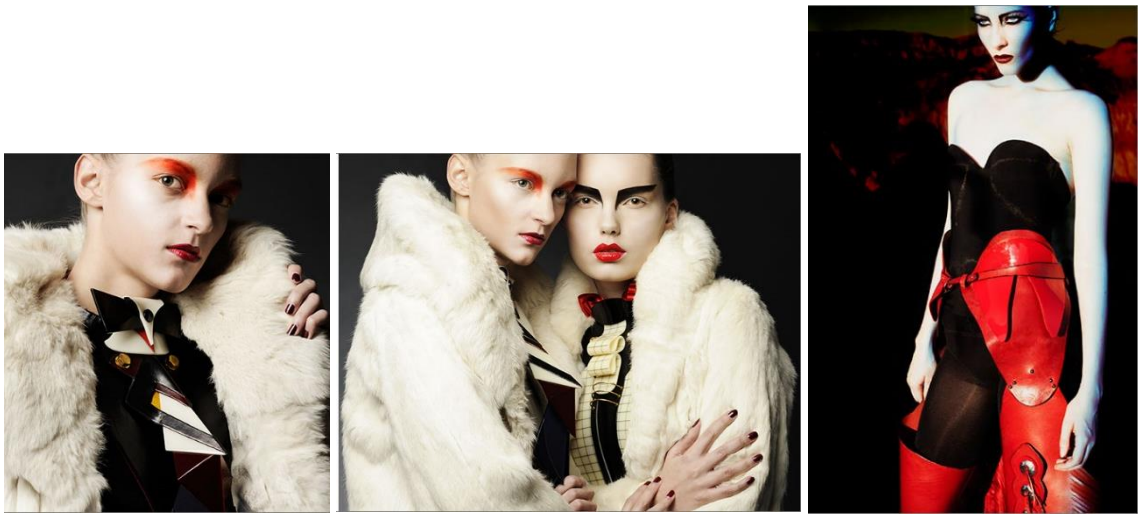

Görsel 1. Kat Marks, "Sister of Wampeter", https://www.katmarks.com/collections.html Erişim; 28 Eylül 2021

Aksesuarlar, önceleri kıyafet tasarımında yan rol üstlenirlerdi. Bu durum da aksesuar tasarımcısının kıyafet koleksiyonunu tamamlamak için kullandığı şekil, malzeme ve stillerin kısıtlanmasına yol açmaktaydı. Bununla birlikte, her geçen gün daha fazla tasarımcı, kıyafet tasarımcısının koleksiyonundaki aksesuarlara uyması için ürünler yarattığı bağımsız defileler yapmaktadır (Lau 2014:62). Aynı zamanda kıyafet tasarımını çanta, kemer, kolye, ayakkabı gibi bağımsız parçaların dışında giysinin yada stilin bir parçası olarak tasarlanan bu parçaların koleksiyon içinde yada moda çekimlerinde kullanılması fikri de tasarımcılar tarafından yaygınlaşmaktadır. Bu tasarımcılardan Kat Marks çalışmalarında özellikle plastik gibi kolay işlenebilir malzemeler seçerek giysiyle bütünleşen yenilikçi ve çağdaş yorumlar getirmektedir (Görsel 1). Yenilikçi yaklaşımı ile giysileri aksesuar ve terzilik incelikleriyle beraber ele alan Marks Londra merkezli bir moda tasarımcısıdır.

Genel anlamda stil yaratma giysiler ve aksesuarların satılabilmesi için onların arzu edilebilir ve güzel bir biçimde sergilenerek bir araya getirilmesidir. Belirli bir biçimlendirme ve zevk anlayışını ifade eden stil yaratımı tek başına olabildiği gibi, bir ürün ya da aksesuar grubuyla da olabilmektedir. Bu seçimlerde bir giysiyle uyum sağlaması ve onu tamamlaması için kemer, çanta, ayakkabı gibi aksesuarları seçmeyi kapsayabilir (Mc Assey, Buckley; 2013:10). Aksesuar tasarımında kilit noktası aksesuarların giysi ile nasıl uyum göstereceği ve onu bütünsel olarak tamamlamasıdır. Her bir parçanın stil oluşturma da tamamlayıcı bir rol üstlenmesi gerekir. Bir giyside ilk fark edilen şey genel çizgi ve hacim dengesidir. Ardından özgünlük ve kaliteyi belirleyen detay ve bitişler önem kazanmaktadır (Gerval,2009:54). Bu anlamda giysiyle beraber kullanılan aksesuarlarında stil yaratma ve kombinleme aşamasında giysi parçalarını ile kendi arasında renk, doku, hacim ve oran gibi dengeyi sağlaması önem taşımaktadır.

Modüler Giyim Tasarımı

Yapı ve tasarımların genel olarak parçalı olanları için ifade edilen modüler (TDK) tanımı, tasarım anlamında basitçe belirli elemanların bir araya gelmesiyle oluşan bir ürün olarak ifade edilmektedir. Giysilerde modüler tasarım ise farklı parçaların giysi üzerine takılıp çıkarılabildiği her bir parçanın bir modül olarak diğerleriyle yeniden yapılandırılabilir özelliğe sahiptir (Mi Li, Chen ve Wang, 2016:29). Bu modüller ana giysiye monte edilebilir ya da sonsuz olasılıklarla başka giysilerle entegre olabilmektedir. Genel giyim şekli ile karşılaştırıldığında, modüler giysi tasarımı, her süreçte yüksek derecede esnekliğe sahiptir. Modüle tasarım ile bir çok yönden çözüm üreten ve kullanım kolaylığıyla herkese hitap edecek (Ayanoğlu ve Ağaç,2017:255) tasarımlara imkan sunmaktadır. Bu süreç içinde satıcı tasarlayabilir, pazar talebine göre modül üretip satabilir, alıcılar da istedikleri modülü satın alabilmektedir (Mi Li, Chen ve Wang, 2016:30).

LEMAIRE modüler giyimi çıkarılabilir gömlek yakaları ile stil değişikliği gerçekleştirerek koleksiyonlarında yer vermiştir. LEMAIRE'nin Kreatif direktörleri Christophe Lemaire ve Sarah-Linh Tran, İlkbahar-Yaz 2022 Koleksiyonlarıyla ilgili vizyonlarını paylaşırken de belirttiği gibi önümüzdeki dönemlerde daha modüler, dönüştürülebilir ve hibrit giysilere, kolayca eşleştirilebilen renklere ve gün boyunca bir parçanın hacmini değiştirme yeteneğine ihtiyacımız olacağından bahsetmektedirler (Hussonnois, https://eu.lemaire.fr/pages/christophe-lemaire-sarah-linh-tran-spring-summer-2022-collection-interview#). Modüler giysiler sadece bir giyside kullanıldığı gibi başka giyimlerle kullanılabildiği için işlevselliği ile de

ön plana çıkmaktadır. Öte yandan modüler tasarım, giyim tarzını farklı şekillerde değiştirebilmektedir. Modül montajı, farklı ihtiyaçları karşılayarak giyimin hizmet döngüsünü mümkün olduğu kadar uzatabilmektedir. Gardıropları rahatlatan bu tasarım anlayışı aynı zamanda verimli kaynak tahsisi elde etmeyi sağlamaktadır.

Materyal

Koleksiyonda yer alan tüm modüler aksesuarların üzerinde monte edilebileceği yada kullanılacağı temel bir elbise formu yaratılmıştır. Fay kumaş kullanılan temel elbise sıfır yakalı, kolsuz, kol ve yaka çevresi pervaz ile temizlenmiş, bedene penslerle oturtulmuş, arka ortadan fermuarla çalışılmış kısa bir elbise modelidir (Görsel 2). Elbise modeli üzerine elbise kumaşı ve rengi ile uyumlu tamamlayıcı üç renk kumaş, saten kurdele ve desenli şerit aksesuarlar tasarım bütünlüğü içinde dengeli olarak kullanılmıştır (Görsel 3). Koleksiyonda genel konsept seçilen kumaş ve malzeme ekseni üzerinden yürütülmüştür. Seçilen malzemeler ve aksesuarların çerçevesinde koleksiyon prensipleri doğrultusunda tasarımlar nihai sonuca ulaşmıştır.

Görsel 2. Koleksiyonun üzerinde kullanıldığı temel elbise formu

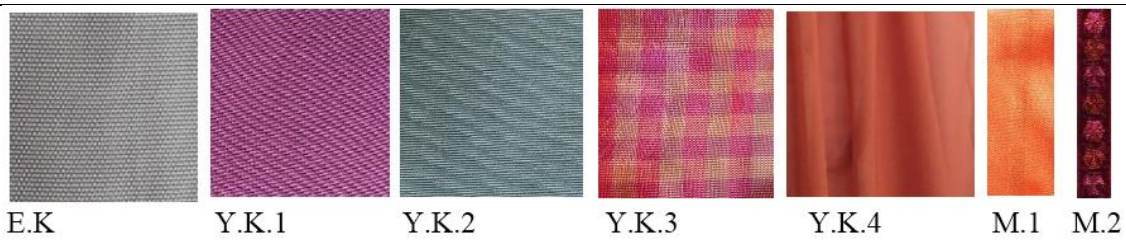

Görsel 3. Koleksiyonda kullanılan kumaş ve malzemelere ait numune ve kodları

Tablo 1. Koleksiyonda kullanılan kumaş- malzeme kodları ve detay bilgileri

KOD	KUMAŞ -MALZEME
E.K.	Temel Elbise Kumaşı -Fay Kumaşı (Ekru Renk)
Y.K.1	Aksesuar kumaşı- -Fay (Mor Renk)
Y.K.2	Aksesuar kumaşı--Fay (Turkuaz Renk)
Y.K.3	Aksesuar kumaşı -Tafta (Renkli Ekose)
Y.K.4	Aksesuar kumaşı- Şifon (Turuncu Renk)
M.1	Geniş Saten Kurdela- Turuncu
M.2	Desenli Şerit

Yöntem

Deneyimsel olarak uygulamaya dayalı bu tasarım koleksiyon çalışmasında temel bir elbise formu üzerinde kullanılacak temel teknikler kullanılmıştır. Yaka, kemer, kol, kapamalar, manşet ve astarlama gibi giysi yapı tekniklerinin kalıp ve üretim açısından analiz edilerek geliştirilmesi yöntemi temel alınmıştır. Geometrik form ve şekillerin öncelik olarak kullanıldığı tasarım konseptinde seçilen kumaş ve malzemelerin kullanılacağı bir çerçeve belirlenmiştir. Seçilen teknikler modüler olarak temel elbisede monte edilebilecek ve koleksiyon ürünleri bağlamında uyum sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Çalışma süresince aksesuar modellerin her biri geliştirerek ürün geliştirme süreci deneyimlenmiştir. Tüm çalışmaların prototipleri yapılarak üretim gerçekliği teknik, malzeme ve estetik açıdan, kritize edilerek geliştirilmiştir. Ulaşılan nihai tasarımların koleksiyonunun temel giysi formu ile estetik ve orantısal olarak uyumluluğu öncelik oluşturmuştur. Her bir parçanın tamamlayıcı bir rol üstlenmesinden ziyade öne çıkan bir tasarım unsuru oluşturması da dikkate alınmıştır.

Bulgular

Model 1.

Modüler aksesuar koleksiyonunda 1. Model olarak tasarlanan bu çalışmada şal yaka formunda asimetrik, bedene oturan portatif bir yelek formu tasarlanmıştır (Görsel 4). Koleksiyona ait kumaş ve aksesuar bütünlüğüne dikkat edilerek tasarlanan bu modüler aksesuar giysi kemer ile birlikte iki parçadan oluşmaktadır. Bedende pens açıklıkları içine akordeon şeklinde ekoseli aksesuar kumaş kullanılmıştır. Göğüs hattı üzerindeki bu akordeon parçalar tasarımda estetik bir etki yaratmanın yanında, tüm göğüs formlarına uygunluğu ile de giyim pratiği de sağlamaktadır. Temel elbise formu üzerinde monte edilebilen aynı zamanda başka giyimlerle de birlikte kullanılabilen asimetrik yelek modelinin tasarım bütünlüğü için belde kemer ile birlikte tasarlanmıştır.

Görsel 4. Model 1'e Asimetrik yelek formundaki modüler aksesuar tasarımı

Tablo 2. Aksesuar Koleksiyonunda Model 1'e ait teknik ve işlem bilgileri	
Teknik	Erkek Yaka-Kemer- Astar ve Tulumlama
Fonksiyonellik	Yaka- Şal, Kemer
Monte / Demonte	Temel elbiseye monte edilebilir ve çıkarılabilir
Kullanım / İşlevsellik	Başka giyimler ile kullanılabilir
Kumaş ve Malzeme	E.K., Y.K.1, Y.K.2, Y.K.3

Model 2.

Koleksiyonda 2. Model olan bu çalışmada kemer olarak tasarlanan bu modüler aksesuar fonksiyonel özelliği sayesinde yakada kolye formunda ya da omuzda şal olarak da kullanılabilme özelliğine sahiptir (Görsel 5). Malzemelerle üst üste geometrik formalar oluşturularak tasarlanan kemer formu ucunda aksesuar kumaşı ile hazırlanmış şerit biyeler tutturulmuştur.

Görsel 5. Model 2'ye ait modüler kemer aksesuarın temel elbise formu üzerinde farklı kombinasyonlarda kullanım örnekleri

Tablo 3. Aksesuar Koleksiyonunda Model 2'ye ait teknik ve işlem bilgileri	
Teknik	Kemer, Şerit Biye
Fonksiyonellik	Kemer, Yaka- Şal
Monte / Demonte	Temel elbiseye monte edilebilir ve çıkarılabilir
Kullanım / İşlevsellik	Fonksiyonel- başka giyimler ile kullanılabilir
Kumaş ve Malzeme	E.K., Y.K.1, Y.K.2, Y.K.3, M.1, M.2

Model 3.

Modüler yaka olarak tasarlanan bu aksesuar çalışması aynı zamanda kuşak olarak da giysi üzerinde tamamlayıcı bir kullanım özelliğine sahiptir (Görsel 6). Asimetrik erkek yaka formunda üst üste iki ayrı formdan oluşan bu bütünleşik yaka ve kuşak formu koleksiyon kumaş ve malzemeleri ile kombin edilmiştir. Önde sağ omuzdan başlayıp beli saran arkaya doğru uzanan kuşak üzerinde şerit dikilmiş ekose kumaşlı parça kuşak boyunca devam etmektedir.

Görsel 6. Model 3'e ait kemer de olabilen yaka aksesuarının temel elbise üzerinde kullanımı
(ön- arka görünüm)

Tablo 4. Aksesuar Koleksiyonunda Model 3'e ait teknik ve işlem bilgileri	
Teknik	Erkek Yaka-Kuşak- Astar ve Tulumlama
Fonksiyonellik	Yaka- Kuşak
Monte / Demonte	Temel elbiseye monte edilebilir ve çıkarılabilir
Kullanım / İşlevsellik	Başka giyimler ile kullanılabilir
Kumaş ve Malzeme	E.K., Y.K.1, Y.K.3, M.2

Model 4.

Modüler aksesuar koleksiyonunda 4. Model olarak tasarlanan bu çalışmada ayaklı gömlek yakası formuna oturtulmuş arkada omuzu ve bedeni de kavrayan bir modüler aksesuar tasarımı gerçekleştirilmiştir (Görsel 7). Haraketli ve üst üste binen parçalı formu ile bu aksesuar tasarımı arka bedende pelerin formu olarak da kullanılabilmektedir.

Görsel 7. Model 4'e ait modüler aksesuarın ön ve arka kullanım görüntüsü

Tablo 5. Aksesuar Koleksiyonunda Model 4'e ait teknik ve işlem bilgileri	
Teknik	Erkek Yaka-Kuşak- Astar ve Tulumlama
Fonksiyonellik	Yaka- Kuşak
Monte / Demonte	Temel elbiseye monte edilebilir ve çıkarılabilir
Kullanım / İşlevsellik	Başka giyimler ile kullanılabilir
Kumaş ve Malzeme	E.K., Y.K.2, Y.K.3

Model 5.

Koleksiyon çalışmasında 5. Model olarak tasarlanan sol yandaki biye uzantısı bağcıklar ile bele bağlanan etek formunda modüler bir tasarım gerçekleştirilmiştir (Görsel 8). Koleksiyon kumaşları ile ön etek formu üzerine monte edilen parçalar farklı geometrik formlar ile bele tutturulmuştur. Boyunda yaka şeklinde bedene monte edilebilen şal asimetrik bir tasarım formu ile de fonksiyonel bir modüler tasarım olarak da kullanılabilmektedir.

Görsel 8. Model 5'e ait aksesuarların farklı kombinasyonlarda kullanım örnekleri

Tablo 6. Aksesuar Koleksiyonunda Model 5'e ait teknik ve işlem bilgileri	
Teknik	Erkek Yaka-Kuşak- Astar ve Tulumlama
Fonksiyonellik	Yaka- Kuşak
Monte / Demonte	Temel elbiseye monte edilebilir ve çıkarılabilir
Kullanım / İşlevsellik	Fonksiyonel- başka giyimler ile kullanılabilir
Kumaş ve Malzeme	E.K., Y.K.1, Y.K.1, Y.K.3, M.1, M.2

Model 6.

Modüler aksesuar koleksiyonda 6. Model olarak tasarlanan bu çalışma tek omuza takılabilen çanta formunda alt etek olarak tasarlanmıştır (Görsel 9). Koleksiyon kumaş ve aksesuarları ile ön ve arakada etek ucunda estetik bir denge yaratan geometrik formlar ile içinde ceplerin de olduğu bu modüler etek tasarımda aynı zamanda fonksiyonellik de düşünülmüştür.

Görsel 9. Model 6'ya ait aksesuarların farklı kombinasyonlarda kullanım örnekleri

Tablo 6. Aksesuar Koleksiyonunda Model 5'e ait teknik ve işlem bilgileri	
Teknik	Erkek Yaka-Kuşak- Astar ve Tulumlama
Fonksiyonellik	Yaka- Kuşak
Monte / Demonte	Temel elbiseye monte edilebilir ve çıkarılabilir
Kullanım / İşlevsellik	Fonksiyonel- başka giyimler ile kullanılabilir
Kumaş ve Malzeme	E.K., Y.K.1, Y.K.2, Y.K.3, M.1, M.2

Model 7.

Koleksiyonda 7. Model olan bu çalışmada ön bedende omuzdan kol altına geçen bedeni saran asimetrik şal formu tasarlanmıştır (Görsel 10). Arka bedeni sol sırt hattına kısa bir dönüş sonrası pililerle sırta oturtulan şifon bir modüler aksesuar olarak tasarımı tamamlamıştır. Koleksiyon malzemeleri ile estetik bir uyum ve denge oluşturulan bant omuz şeritleri aksesuar şal tasarımının bedene giyilmesini de kolaylaştırmıştır.

Görsel 10. Model 7'ye ait aksesuar tasarımının ön ve arka görüntüsü ve kullanım şekli

Tablo 8. Aksesuar Koleksiyonunda Model 7'ye ait teknik ve işlem bilgileri	
Teknik	Erkek Yaka-Kuşak- Astar ve Tulumlama
Fonksiyonellik	Yaka- Kuşak
Monte / Demonte	Temel elbiseye monte edilebilir ve çıkarılabilir, parçalar ayrılabilir
Kullanım / İşlevsellik	Fonksiyonel-başka giyimler ile kullanılabilir
Kumaş ve Malzeme	E.K., Y.K.1, Y.K.4, M.1, M.2

Model 8.

Koleksiyon çalışmasında 8. Model olarak tasarlanan bu birleşik yaka ve kol aksesuarı ayaklı gömlek yakası formu üzerinde yaka birleştirildiğinde elbise üzerinde monte edilebilmektedir (Görsel 11). Yakadan omuzda apolet formu ile kol bantı ve bu bantlara tutturulmuş biyelerle kol formu oluşturulan bu modüler aksesuar tasarımında kol turvakar biterken, kol ucu manşetle birleşmektedir. Manşetler biye formu üzerine geçirilen bantlarla doku oluşturacak şekilde tasarlanmıştır.

Görsel 11. Model 8'e ait aksesuarların farklı kombinasyonlarda kullanım örnekleri

Tablo 9. Aksesuar Koleksiyonunda Model 8'e ait teknik ve işlem bilgileri	
Teknik	Erkek Yaka-Kuşak- Astar ve Tulumlama
Fonksiyonellik	Yaka- Kuşak
Monte / Demonte	Temel elbiseye monte edilebilir ve çıkarılabilir
Kullanım / İşlevsellik	Başka giyimler ile kullanılabilir
Kumaş ve Malzeme	E.K., Y.K.1, Y.K.3, M.1, M.2

Model 9.

Koleksiyonda 9. Model olarak tasarlanan bu modüler aksesuar çalışması ceket görünümünde yaka ve klapadan oluşmaktadır (Görsel 12). Geometrik erkek yaka formu üzerine, üst yakada yapılan açılımlar ile patlama yaratılmış bir görüntü oluşturulmuştur. Alt kumaşı zıt renkte tulum yapılarak temizlenen bu açıklıkların kenarlarına tel geçirilerek dik durması sağlanmıştır. Şal görünümünde uzanan sol klapa uzantısı üzerinde de bu açılımlar oluşturularak modelde estetik yaratan asimetrik bir denge de yaratılmıştır.

Görsel 12. Model 9'a ait aksesuarların farklı kombinasyonlarda kullanım örnekleri

Tablo 10. Aksesuar Koleksiyonunda Model 9'a ait teknik ve işlem bilgileri	
Teknik	Erkek Yaka-Kuşak- Astar ve Tulumlama
Fonksiyonellik	Yaka- Kuşak
Monte / Demonte	Temel elbiseye monte edilebilir ve çıkarılabilr
Kullanım / İşlevsellik	Başka giyimler ile kullanılabilir
Kumaş ve Malzeme	E.K., Y.K.2, Y.K.3

Model 10.

Modüler aksesuar koleksiyonda 10. Model olarak tasarlanan ceket görünümünde klapa, yaka ve koldan oluşan bir modüler aksesuar tasarlanmıştır (Görsel 13). Asimetrik olarak tek omuz üzerinden kola uzanan geometrik form üzerinde bölgesel açılımlar ile patlama yaratılmış bir görüntü oluşturulmuştur. Alt kumaş olarak koleksiyon kumaşından zıt renkte tulum yapılarak temizlenmiş, pervaz içerisine tel geçirilerek açılımların dik durması sağlanmıştır. Klapası simetrik kesim olan bu aksesuar elbise formu üzerine boyundan geçirilerek giyilmektedir.

Görsel 13. Model 10'a ait aksesuarların farklı kombinasyonlarda kullanım örnekleri

Tablo 11. Aksesuar Koleksiyonunda Model 10'a ait teknik ve işlem bilgileri	
Teknik	Erkek Yaka-Kuşak- Astar ve Tulumlama
Fonksiyonellik	Yaka- Kuşak
Monte / Demonte	Temel elbiseye monte edilebilir ve çıkarılabilir
Kullanım / İşlevsellik	Başka giyimler ile kullanılabilir
Kumaş ve Malzeme	E.K., Y.K.2, Y.K.3

Sonuç

Bu çalışmada giysi tasarım prensipleri doğrultusunda kumaş, malzeme ve geometrik formların kullanılacağı konsept çerçevesinde çözümlemeye dayalı uygulamalar ile modüler bir aksesuar koleksiyonu oluşturulmuştur. Tasarım ve üretim sürecinde malzemeler ekseninde geliştirilen her bir aksesuar tasarımında teknik ve estetik problemlerin çözümlemeleri sonucunda tasarım sürecinin değiştiği de görülmektedir. Çalışma sonunda ele alınan giysi yapı tekniği ile tasarlanan aksesuar modelinde başka teknik formlara ulaşılmıştır. Tasarımlarda fonksiyonellik özelliği sağlayan bu aksesuar tasarımlarının temel form üzerinde iki ya da daha fazla formlarda kullanıldığı uygulama ve kullanım sırasında ortaya çıkmıştır.

Çalışma sonunda elde edilen bulgular incelendiğinde modüler aksesuarların sürdürülebilirlik bağlamında daha az malzeme ve hammadde ile katma değeri yüksek giyime katkı sağladığı, aynı zamanda zamansız bir moda anlayışı ile uzun süre kullanıma imkân tanıdığı da görülmektedir. Giysi parçaları ile birlikte yapılan bu aksesuarlar ilave aksesuar seçimi de gerektirmediği için estetik ve pratik bir kullanım kolaylığı da sağlamaktadır. Tek bir elbiseyi farklı aksesuar alternatiflerle giyerek yeni bir giyim anlayışı getirmekle birlikte, aksesuarların boyutları da düşünüldüğünde ürün olarak saklama ve gardıroplarda daha az yer kaplama ve kolay düzenlenebilme imkanı yarattığı da ortaya çıkmıştır. Modüler aksesuarların kolay çıkarıp takılabilmesi ve farklı giysilerle kombinlenebilme imkanı sunması da geçmiş ve gelecek sezon parçalarının birleştirilmesine imkan tanımaktadır. Farklı yaşam tarzı ve vücut yapısına uygun olarak düşünülen bu parçaların stil oluşturma da tamamlayıcı bir rol üstlendiği de görülmüştür.

Bu çalışmada maksimum düzeyde parçanın monte edilebilmesine imkân sağlamak için sade ve basit olarak tasarlanan temel elbise formu, fikirlerin güncellenmesi, ileri taşınması anlamında yeni form ve giysi türleri üzerinde geliştirilebilir. Modüler aksesuar giysi koleksiyonu yeni moda anlayışı içinde geliştirilerek

üretici ve tüketicinin iki yönlü etkileşimi sayesinde yeni imkanları da beraberinde getirebilir. Modayı sıradanlıktan ayırarak kullanıcıları daha yaratıcı, bilinçli ve bireysel seçimlere yönlendirebilir.

Kaynaklar

Ayanoğlu, Sevgi Gaye ve Ağaç, Saliha. "Sürdürülebilir Moda Kavramına Yönelik Tasarım Fikirleri". SDÜ ART-E, Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi. Mayıs/Haziran 2017, Cilt:10 Sayı:19.

Busch, Otto Von. Moda Praksisi. (Çev. Dilara Kılıç), İstanbul: Yeni İnsan Yayınları Ekoloji Serisi, 2017.

Dior, Christan. The Little Dictionary of Fashion. (İlk yayın 1954). London: V&A Museum Yayınları, 2008.

Gerval, Oliver. Fashion: Concept to Catwalk. London: Page One Publishing, 2009.

Gürer, Zeynep Varlı. Giyimin Dili, Siyasal İletişimde Giyim Kodlarının Rolü. Kocaeli: Volga Yayıncılık, 2015.

Hilton, Kev. "Sorumlu Giysi Tüketimi için Bireysel Kimlik Yaklaşımı". Sürdürülebilir Moda, (Editör: Şölen Kipöz), İstanbul: Yeni İnsan Yayınları Ekoloji Serisi, 2015.

Lau, John. Aksesuar Tasarımı, (Çev. Begüm Başoğlu), İstanbul: Literatür Yayınları, 2014.

Mackenzie, Mairi. …İzmler, Modayı Anlamak. (Çev. Mahmut Tuna), İstanbul: Hayalperest Yayınları, 2017.

McAssey, Jacqueline ve Buckley, Clare. Moda Tasarımında Stil Yaratmak. İstanbul: Literatür Yayınları, 2013.

Simmel, Georg. Modern Kültürde Çatışma. (Çev. Tanıl Bora, Nazile Kalaycı, Elçin Gen) İstanbul: İletişim Yayınları, 2003.

Sorger, Richard ve Udale, Jenny. Moda Tasarımının Temelleri, İstanbul: Literatür Yayınları, 2013.

TDK. https://sozluk.gov.tr/

URL 1. Maraşlıgil, Mina. Çevreci ve Etik Moda Anlayışı. 2013. https://vogue.com.tr/haber/cevreci-ve-etik-moda-anlayisi, Erişim Tarihi: 17 Aralık 2017.

URL 2. Mi Li, Meng, Chen, Ying ve Wang, Ye. "Modular Design in Fashion Industry". Journal of Arts & Humanities, Volume 07, Issue 03, 2018, 27-32. https://theartsjournal.org/index.php/site/article/view/1271/644, Erişim Tarihi: 05 Ekim 2021.

URL 3. Marks, Kat. "Sister Of Wampeter", https://www.katmarks.com/collections.html, Erişim Tarihi: 28 Eylül 2021.

URL 4. Hussonnois, Stéphanie. İlkbahar-Yaz 2022 Röportajı, https://eu.lemaire.fr/pages/christophe-lemaire-sarah-linh-tran-spring-summer-2022-collection-interview#, Erişim Tarihi: 28 Eylül 2021.

Görsel Kaynaklar:

Görsel 1. Kat Marks. "Sister of Wampeter", https://www.katmarks.com/collections.html, Erişim Tarihi: 28 Eylül 2021.

A MODEL RECOMMENDATION TO CREATE PERSONAL STYLE WITH THE MODULAR CLOTHING ACCESSORY COLLECTION

Ayşe FIÇICIOĞLU

ABSTRACT

In today's sustainable and fast fashion understanding, new approaches are gaining importance in terms of the manufacturer and the user in the practice of dressing. The aim of this design research is to create an innovative fashion sense with clothing accessory pieces that can be used as modular. Here, the user can be involved in creating different styles by including his own choices in creating a style. Accessory parts in this project work, where the technical creation experiences discovered together with the creative and technical development processes are finally concluded, can be mounted on the basic dress in different ways. For this collection study, which is analyzed based on experience and practice, 10 modular accessories that can be mounted or worn on a basic dress form were designed. The variety of accessories has been discussed in terms of the person's body structure and form, their daily fashion understanding and their suitability for their personality and social life. This work, which allows for garment combinations based on sustainability and style in its design approach, also provides opportunities for creative explorations between the designer and the user.

Keywords: Modular Clothing, Modular Accessories, Personal Style, Sustainable Fashion, Collection